

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY A ŠKOLNÍHO KLUBU

Č.j.: V 660 - ŘED - 961/20

Platnost od 1. 9. 2020

Vypracoval: Mgr. Lukáš Kabátek

Školská rada schválila dne: 31. 8. 2020

Zaměstnanci byli seznámeni dne: 31. 8. 2020

Žáci a zákonní zástupci byli se ŠVP seznámeni.

Zápis v dokumentaci školní družiny a školního klubu.

Obsah

<u>1. Charakteristika ŠD a ŠK</u>	<u>3</u>
<u>1.1 Ekonomické podmínky</u>	<u>3</u>
<u>1.2 Personální podmínky</u>	<u>3</u>
<u>1.2.1 Odbornost</u>	<u>3</u>
<u>1.2.2 Osobnost</u>	<u>3</u>
<u>1.3 Prostorové a materiální podmínky</u>	<u>4</u>
<u>1.3.1 Prostorové podmínky</u>	<u>4</u>
<u>1.3.2 Materiální vybavení</u>	<u>4</u>
<u>1.4 Organizační a časový plán ŠD a ŠK</u>	<u>4</u>
<u>2. Výchovně vzdělávací činnost</u>	<u>5</u>
<u>2.1 Výchovně vzdělávací cíle v zájmovém vzdělávání</u>	<u>5</u>
<u>2.2 Formy vzdělávání</u>	<u>6</u>
<u>2.3 Obsah činností a aktivit</u>	<u>7</u>
<u>2.4 Rozvíjení klíčových kompetencí</u>	<u>9</u>
<u>2.5 Oblasti výchovně vzdělávací činnosti</u>	<u>10</u>
<u>2.6 Tematické celky prolínající oblastmi</u>	<u>11</u>
<u>2.7 Žáci nadaní a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami</u>	<u>17</u>
<u>2.8 Podmínky pro přijímání uchazečů, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání</u>	<u>17</u>
<u>3. Evaluace</u>	<u>17</u>
<u>4. Hygiena, bezpečnost, ochrana zdraví žáků</u>	<u>18</u>

1. Charakteristika ŠD a ŠK

Školní družina a školní klub (dále ŠD a ŠK) jsou zřízeny podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a řídí se vyhláškou MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání. Činnost, organizaci a provoz školního družiny dále upravuje vnitřní řád školní družiny.

1.1 Ekonomické podmínky

Poplatek za ŠD a ŠK činí za 2-5 dní v týdnu 180 Kč měsíčně, jednodenní pobyt je bez poplatku. Platba je prováděna převodem na účet školy, nebo osobně v kanceláři asistentky ředitelky školy. Část těchto finančních prostředků je použita na nákup materiálu (papíry, barvy, lepidla a jiné pomůcky). Výše poplatku je stanovena ředitelkou školy vždy na začátku školního roku.

1.2 Personální podmínky

Pedagogické působení ve ŠD a ŠK zajišťuje tým vychovatelů a asistenti pedagoga v rozsahu 15 hodin týdně 1 asistent na 1 oddělení. Výchovné působení je rozděleno na přímé výchovné působení pedagogického pracovníka, je v rozsahu 28 hodin týdně, a nepřímou výchovnou činnost, aby bylo naplněno 40 hodin týdenního pracovního úvazku vychovatele.

1.2.1 Odbornost

Vychovatelé splňují požadavky na předepsanou odbornou způsobilost, nebo si vzdělání doplňují v odpovídajícím studijním programu. Vychovatelé mají zájem o svůj odborný růst, soustavně se dále vzdělávají, účastní se akreditovaných kurzů, programů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a využívají samostudium k vlastnímu rozvoji pedagogické činnosti.

1.2.2 Osobnost

Vychovatelé jsou iniciátory volnočasových aktivit a průvodci žáka při těchto aktivitách. Tyto činnosti přímo nebo nepřímo řídí, navozují, motivují, umožňují a hodnotí. Mají organizační schopnosti a umí s žáky efektivně jednat, znají a umí řídit širokou škálu zájmových a volnočasových aktivit přiměřených věku účastníků. Probouzí v žácích aktivní zájem o nabízené činnosti a vnímání okolí, o sociální kontakty a komunikaci. Jsou kreativní a mají vřelý vztah k žákům, jednají s nimi empaticky. V odděleních udržují příznivé sociální klima, respektují potřeby žáků a jejich osobní problémy. Podporují sebevědomí a rozvíjí pozitivní stránky osobnosti.

Vychovatelé se každoročně podílí na přípravě školních akcí (vánoční besídka, karneval, soutěže, výlety, etapová hra...).

Vychovatelé mají právní povědomí a znají bezpečnostní předpisy, které při práci dodržují.

1.3 Prostorové a materiální podmínky

ŠD a ŠK se nachází v klidném prostředí nedaleko centra města. Využíváme krásné okolní prostředí (např. areál Anthropos, Brněnská přehrada, parky a aleje v okolí školy), které jsou zdrojem poznání i možností k rekreačním činnostem a vycházkám. Je dostupná autem s možností parkování v okolí školy nebo městskou hromadnou dopravou.

1.3.1 Prostorové podmínky

ŠD a ŠK využívají pro svoji činnost prostory celé školy a internátu. K dispozici jsou žákům hřiště s umělým povrchem, hřiště vybavené pískovištěm, hřiště na basketbal, skluzavky, kolotoče, lavičky, houpačky. Dále využíváme dvě tělocvičny, učebny výpočetní techniky s přístupem na internet a možností hlasového výstupu, pomůcky pro žáky se zdravotním znevýhodněním, cvičnou kuchyňku, keramickou dílnu, dvě posilovny a relaxační místnost. Pro přípravnou práci a ukládání materiálu využíváme sklady v budově internátu ZŠ. Obuv a oděv si žáci ukládají do šaten ve škole a na internátě. Prostory odpovídají požadavkům na bezpečnost a hygienu.

Žáci průběžně vystavují své výrobky v prostorách ŠD a ŠK a ve spolupráci s vychovateli se podílejí na výzdobě společných prostor.

1.3.2 Materiální vybavení

Vybavení je přizpůsobeno pro potřeby mimoškolních aktivit. Pro herní činnosti si mohou žáci vybírat stolní hry, stavebnice, hračky. Pro tělovýchovnou a sportovní činnost jsou k dispozici drobná cvičební náčiní jako např. různé druhy míčů, švihadla, pátky na líný i stolní tenis, badminton, hokejky, skákací míče, skákací gumy, lana, dále koloběžky, tandemová kola a jiné sportovní náčiní, které je přizpůsobeno i pro žáky se zdravotním znevýhodněním. Vše je umístěno ve skladu sportovních potřeb a jsou stanovena pravidla pro jejich využívání. Materiální vybavení je evidováno a průběžně doplňováno. ŠD a ŠK jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem, pomůckami, stolními hrami, časopisy a sportovními pomůckami. Pracovní plochy jsou dostatečně osvětleny, nedochází k oslňování a odpovídají daným činnostem.

Pro rozvoj čtenářských dovedností je využívána knihovna vybavená knížkami, pro poslechové činnosti jsou používány kazetové magnetofony a CD přehrávače. ŠD a ŠK jsou vybaveny televizorem, DVD přehrávačem a videem, které využíváme převážně ke sledování didaktického materiálu či pohádek.

Podánilo se nám zrekonstruovat vnitřní prostory heren a venkovní herní prvky. Budeme se snažit o další dovybavení heren ŠD a ŠK.

1.4 Organizační a časový plán ŠD a ŠK

ŠD je pro žáky 1. - 5. ročníku, žáci jsou rozděleni do oddělení. Činnost ŠD je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy. K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci druhého stupně základní školy, pokud nejsou přijati k činnosti ŠK. O přijetí účastníka k činnosti ŠD se rozhoduje na základě písemné přihlášky; její součástí je písemné sdělení

zákoných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z ŠD. Ranní ŠD je v provozu před výukou od 6:30 hod do začátku vyučování v prostorách internátu ZŠ.

ŠK je pro žáky 6. – 9. ročníku, žáci jsou rozděleni také do oddělení. Účastníkem může být i žák prvního stupně základní školy, který není přijat k pravidelné denní docházce do ŠD. O přijetí účastníka k činnosti ŠK ve formě zájmového vzdělávání se rozhoduje na základě písemné přihlášky.

Přechod žáků ze školy do ŠD zajišťuje vychovatel, do ŠK taktéž. Počty přítomných žáků se během dne mění, odcházejí do zájmových kroužků nebo domů – tato variabilita je zohledněna při sestavování časového harmonogramu a provozního režimu na začátku školního roku. Kapacita ŠD je 70 žáků, kapacita ŠK je 70 žáků. Všechny činnosti ŠD a ŠK vykonávají zapsaní žáci společně s žáky internátními.

2. Výchovně vzdělávací činnost

Při tvorbě školního vzdělávacího programu a jeho realizaci vycházíme z požadavků pedagogiky volného času. Naším cílem je podpora a rozvoj zdravého tělesného, duševního a sociálního vývoje žáka s přihlédnutím ke stupni postižení.

2.1 Výchovně vzdělávací cíle v zájmovém vzdělávání

Prostřednictvím zájmových činností motivujeme žáky ke smysluplnému využívání volného času, k získávání nových vědomostí, dovedností i návyků. Vychovatelé navozují a motivují k nejrůznějším aktivitám, při jejichž vykonávání je zohledňována a upřednostňována přirozená zvědavost žáků před stereotypním přístupem. Jednotlivé aktivity na sebe navazují. Do plánování, realizace i hodnocení činností jsou žáci aktivně zapojováni. Snažíme se, aby jednotlivé aktivity navozovaly pozitivní a otevřenou atmosféru a přispívaly ke zdravě kladnému a zároveň zdravě sebekritickému sebehodnocení žáka.

Při přípravě školního vzdělávacího programu v jednotlivých odděleních se snažíme zvážit všechny souvislosti, vzájemné vztahy, vývoj a možné změny v plánovaných aktivitách, aby docházelo ke komplexnímu rozvoji žáka.

Mezi priority výchovně vzdělávací činnosti řadíme:

- rozvíjení žáka, jeho učení a poznávání
- výchova k přiměřené fyzické, psychické i sociální samostatnosti
- osvojování si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost a takových názorů, schopností a dovedností, které umožní žákům dobře zvládnout současný i budoucí život
- výchova ke smysluplnému využívání volného času
- prevence sociálně patologických jevů
- posilování citových vztahů k lidem, k přírodě
- výchova ke zdravému životnímu stylu, výchova k odpovědnosti za své zdraví, environmentální výchova
- budování si pozitivních představ o sobě i druhých
- posilování komunikačních dovedností
- rozvoj schopnosti respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých

Vzhledem k různým druhům a stupňům postižení žáků přizpůsobujeme všechny činnosti jejich možnostem a schopnostem. Vychovatelé při plnění cílů navazují na dříve získávané kompetence žáků, sledují osvojování těchto kompetencí a vývoj žáka prohlubují díky následnému rozvíjení navazujících kompetencí. Kompetence na sebe navazují a gradují.

Snažíme se, aby žáci v rámci svých možností a schopností mohli co nejlépe obstát v konkurenčním prostředí. Při zahájení školního roku upřesňujeme zájmy a očekávání žáků, rodičů a dalších účastníků na informačních schůzkách. Zájmy a očekávání škol v okolí (ZŠ Hroznová) řešíme vždy přímo se zástupci ZŠ Hroznová.

2.2 Formy vzdělávání

ŠD zajišťuje pravidelnou výchovně vzdělávací činnost formou dobrovolných odpočinkových, rekreačních, zájmových a veřejně prospěšných činností.

Žáci se spontánně seznamují se všemi činnostmi, které jsou organizovány podle jejich potřeb a zájmů.

Mezi **příležitostné** formy vzdělávání řadíme besídky, ples žáků, soutěže v ŠD a ŠK, Den dětí, individuální projekty (soutěže, vystoupení žáků, výzdoba prostor školy, výstavy a další)

Pravidelnou činností jsou kroužky, hraní v hernách, venku či v jiných prostorách školy, relaxace, příprava do školy. Aktuální seznam kroužků pro školní rok je na stránkách školy. Některé z kroužků jsou vzhledem k finanční náročnosti částečně hrazeny (Keramika, Vaření). O této skutečnosti jsou zákonní zástupci žáka informováni vždy před začátkem školního roku.

Táborovou činnost ŠD a ŠK mimo areál školy vykonáváme formou výletů, některých činností kroužku Zálesák a sportovních kroužků. Nad rámec našich běžných činností organizujeme příležitostné víkendové aktivity kroužku Zálesák a sportovních kroužků.

Osvětovou a **individuální** činností se zabýváme průběžně během celého školního roku.

Spontánní aktivity jsou zahrnuty do denního režimu ŠD a ŠK v ranní i odpolední družině a klubu.

2.3 Obsah činností a aktivit

Obsah vzdělávání ŠD a ŠK navazuje na vzdělávací oblasti rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Je založen na naplnění volného času žáků před vyučováním a po jeho skončení se zaměřením na různé oblasti. Vedoucí vychovatel ŠD, ŠK předkládá řediteli školy plán činnosti ŠD, ŠK.

Obsah vzdělávání v ŠD a ŠK je uspořádán do různých tematických celků. Obsah výchovy mimo vyučování tvoří také příprava na vyučování a sebeobslužné činnosti, snažíme se vést žáky k rozvoji samostatnosti. Všechny činnosti jsou dobrovolné a přiměřené věku žáků a jejich momentálnímu zdravotnímu, a psychickému stavu. Náplň jednotlivých aktivit je pestrá a atraktivní. Časové rozvržení a uspořádání činnosti ŠD a ŠK se řídí požadavky psychohygieny. To

spočívá ve střídání činností různého charakteru (práce a odpočinku, tělesné a duševní činnosti, organizovaných a spontánních činností). Organizaci činností v průběhu dne pružně přizpůsobujeme potřebám a aktuální situaci, reagujeme i na neplánované situace.

Obsah činností ŠD a ŠK dělíme na činnosti odpočinkové, rekreační, zájmové, veřejně prospěšné, sebeobslužné a přípravu na vyučování.

Odpočinkové činnosti - klidné, pohybové i psychicky nenáročné aktivity odstraňující únavu z vyučování. Doba a způsob odpočinku se řídí potřebami žáků. Ve ŠD je zařazujeme ráno a po přípravě do školy. Ve ŠK má odpočinek charakter individuálních zájmových činností po vyučování.

Druhy **odpočinkových** činností:

- klid na lůžku, lehátku, koberci, spánek, relaxační cvičení
- stolní společenské hry
- hry s hračkami
- četba
- poslech
- kreslení
- práce s počítačem
- rozhovory, vyprávění
- procházka

Rekreační činnosti - slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Preferujeme pohybové aktivity na čerstvém vzduchu. V režimu dne je zařazujeme nejčastěji po odpoledním odpočinku.

Druhy **rekreačních** činností:

- pohybové hry v místnosti i na hřišti, s náčiním i bez náčiní
- sezónní hry a zábavy
- vycházky
- činnosti spojené s ochranou životního prostředí
- činnosti hudebně-pohybové

Zájmové činnosti - cílevědomé aktivity zaměřené na uspokojování a rozvíjení individuálních potřeb, zájmů a schopností. Umožňují žákům seberealizaci, rozvíjejí estetické cítění, pohybové dovednosti a poznání. Mohou být zařazeny jako součást činnosti oddělení ŠD a ŠK jako řízená kolektivní nebo individuální činnost, jako organizovaná nebo spontánní aktivita. Ve ŠD se žáci seznamují se základními druhy zájmových činností, ve ŠK vycházíme z předpokladu, že se žáci v zájmových oblastech už orientují.

Druhy **zájmových** činností:

- pracovně-technické (např. sběr přírodních materiálů, výroba draků, výroba lampionů, výroba kostýmů na besídky...)
- esteticko-výchovné (hudební, výtvarné, literárně-dramatické – dramatizace pohádky, zpívání a poslech hudby, kresba a výroba přání...)
- společenskovední (návštěvy významných objektů, seznamování se se vznikem lidových tradic, oslavy významných dnů, návštěvy výstav, muzeí...)
- tělovýchovné (sportovní hry, sezónní sporty, turistika)
- přírodovědné

Veřejně prospěšné činnosti - jejich podstatou je uvědomělé vykonávání takové práce, která prospívá ostatním lidem vytvářením určitých hmotných či duchovních hodnot a jejichž prostřednictvím jsou u žáků utvářeny kladné charakterové vlastnosti a podněcovány žádoucí sociální vztahy.

Druhy veřejně prospěšné činnosti:

- činnosti související s péčí o nejbližší prostředí a jeho materiální vybavení, činnosti samosprávného charakteru
- činnosti kulturní, osvětové, činnosti zaměřené na péči o životní prostředí
- pomoc spolužákům, empatie

Sebeobslužné činnosti - zaměřují se na vedení žáků k samostatnosti v péči o vlastní osobu a osobní majetek. Vzhledem ke speciálnímu zaměření naší školy klademe na tyto činnosti zvýšený důraz, jelikož u žáků se zdravotním znevýhodněním je vedení k samostatnosti a péči o vlastní osobu a majetek zvláště žádoucí.

Obsahové zaměření **sebeobslužných** činností:

- návyky osobní hygieny související s ochranou před infekcí a s kulturou chování
- návyky účelného a vkusného oblékání, péče o oděv a obuv
- návyky péče o pořádek a čistotu prostředí
- návyky při jednání s lidmi, chování ve společnosti
- minimalizace stereotypního chování

Příprava na vyučování - zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností. Může jít o vypracovávání domácích úkolů, prohlubování poznatků z vyučování a jejich praktické využití. Při vypracovávání domácích úkolů pomáháme žákům správně porozumět zadání a způsobu zpracování. Žák si pak úkol zpracovává samostatně. Na možné problémy a jejich důsledky upozorňujeme rodiče.

2.4 Rozvíjení klíčových kompetencí

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, které si žáci osvojují v průběhu docházky do ŠD a ŠK. Za prioritní považujeme rozvoj a

upevňování těchto kompetencí v praxi. U každé kompetence je vypsáno ve zkratce, co by měl žák po absolvování zvládnout.

1. Komunikativní kompetence

Je schopen samostatně a srozumitelně vyjádřit své názory, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, nevyjadřuje se vulgárně, umí naslouchat a aktivně se zapojuje do diskuse. Formuluje a obhájí svůj názor. Vyjadřuje se v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

2. Personální a sociální kompetence

Umí reálně zhodnotit své fyzické a psychické možnosti. Umí odhadnout následky svého jednání. Stanovuje si reálné cíle. Přijímá hodnocení svých výsledků, adekvátně na ně reaguje, přijímá kritiku i radu. Umí pracovat v týmu. Přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů. Předchází konfliktům, nesmýšlí nesnášenlivě. Dodržuje předem dohodnutá pravidla. Umí účelně trávit volný čas, dokáže si vybrat zájmovou činnost přiměřenou jeho dispozicím, nevhodné nabídky k trávení volného času umí odmítnout.

3. Kompetence k řešení problémů

Rozumí zadání úkolů, dokáže získat potřebné informace k jeho řešení, řešení zdůvodnit, ověřit. Pro splnění úkolu umí zvolit vhodné postupy a pomůcky. Využívá vědomosti a zkušenosti získané dříve.

4. Informační a komunikační kompetence

Umí pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií. Zvládá běžné programy, učí se využívat nové aplikace. Umí používat internet, poslat e-mail. Umí získávat informace.

5. Matematické postupy při praktických úkolech

Umí správně používat kvantifikující pojmy. Umí převádět jednotky. Dokáže provést reálný odhad.

6. Kompetence pracovní

Má přehled o možnostech svého uplatnění. Má představy o pracovních, platových a jiných podmínkách v zaměstnání. Požadavky zaměstnavatelů umí srovnat se svými možnostmi. Je připraven se přizpůsobit pracovním podmínkám. Zná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů. Umí vhodně komunikovat se zaměstnavatelem.

7. Kompetence k učení

Má kladný vztah ke škole a ke vědě vůbec. Pracuje a učí se novým činnostem s chutí, práci dokončí. Umí kriticky zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi. Umí získat vědomosti z různých zdrojů, je schopen je dát do souvislosti a dokáže je využít v praxi. Ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky pro učení. Dokáže využívat ke studiu různé informační zdroje. Přijímá hodnocení výsledku, zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zvláště s ohledem na profesní orientaci.

8. Občanská a kulturní kompetence

Jedná samostatně a odpovědně ve svém i veřejném zájmu. Dodržuje zákony, respektuje práva druhých lidí. Vystupuje proti xenofobii a nesnášenlivosti. Je si vědom multikulturalismu a jeho specifik, umí být tolerantní. Chápe význam životního prostředí. Uznává tradice a hodnoty svého národa.

2.5 Oblasti výchovně vzdělávací činnosti

Výchovně vzdělávací činnost je rozdělena do níže uvedených oblastí. Tematické celky prolínají všemi těmito oblastmi a jsou řešeny cyklicky na jeden školní rok. Jsou sestaveny jako nabídka témat, ze kterých vychovatel volí dle konkrétních potřeb a situací. Program ŠD a ŠK koncipovaný do obecných témat umožňuje, aby vychovatel s žáky plánoval a realizoval takové činnosti, které žáky zaujmou, naplňují jejich přání a potřeby. Nabídkou alternativních aktivit se snažíme respektovat specifické požadavky pedagogického ovlivňování volného času. Průřezová témata procházejí napříč oblastmi.

Oblasti:

- Jazyk a jazyková komunikace
- Matematika a její aplikace
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a jeho svět
- Člověk a společnost
- Člověk a příroda
- Umění a kultura
- Člověk a zdraví
- Člověk a svět práce

2.6 Tematické celky prolínající oblastmi

NÁŠ DOMOV

pravidelné činnosti	průběžné činnosti	příležitostné činnosti
vyprávíme o životě naší rodiny, rodičích, sourozencích, prarodičích a širší rodině	u nás doma, jak trávíme společný čas s rodiči, povídáme si o prarodičích	besídka pro rodiče tematické výstavy pro rodiče
využíváme různých výtvarných technik, dramatizace, her, práce s literaturou a obrazovým materiálem	usilovat o dobré vztahy v rodině, k rodičům a sourozencům, rozvoj tolerance, citlivosti a respektu	
popisujeme domy, kde bydlíme, stavíme dům z kostek, jak si vybavíme dětský pokoj	naš dům, byt, lokalita, kde žijeme	

ŠKOLA A ŠKOLNÍ DRUŽINA

ŠKOLA A ŠKOLNÍ KLUB

vycházky do okolí školy, hra na školním hřišti, hry v parku, malování na chodník	orientace v budově školy a prostorách, které využívá ŠD a ŠK, seznámení se zaměstnanci školy	prohlídka školy soutěžní odpoledne „Družina plná her“
četba pohádek, časopisů a jiné dětské literatury	seznámení s činností a řádem ŠD a ŠK, režim, pravidla chování v kolektivu	
rozvíjíme slovní zásobu a znalosti v oblasti společenského chování	spolupráce s učiteli, zájmové kroužky v ŠD a ŠK, příprava na vyučování	

NAŠE OBEC, NAŠE MĚSTO

vycházky ulicemi, orientace v blízkém okolí, mapa města, čistota města, péče o zeleň	obec nebo město, kde žijeme, úřady a instituce (obecní úřad, policie, pošta, knihovna)	návštěva pamětihodností města Brna (nám. Svobody, hrad Špilberk, katedrála Petrov)
stavba krajiny z přírodních materiálů, využívání různých výtvarných technik	tradice našeho města, obce, pověsti z našeho regionu	
vyhledáváme informace o našem městě (knihy, noviny, časopisy, internet)		

CESTA DO ŠKOLY

vycházky k dopravním komunikacím, pozorujeme situace na silnici, stavba dopravních komunikací ze stavebnic a hry s dopravní tematikou, malování dopravních prostředků a značek, výtvarné ztvárnění dopravních situací	poučení o bezpečnosti – chůze po chodníku a cyklistické stezce, pravidla při přecházení vozovky, přechody poznáváme okolí školy, zajímavá a významná místa v okolí školy vhodná a nevhodná místa ke hře	návštěva dopravního hřiště rozeznávání značek pro chodce (zákaz vstupu, chodník uzavřen, stezka pro chodce...) jízda autem (výstup a nástup, autosedačky, pásy...)
---	---	--

využívání bezpečnostních doplňků (helma, chrániče...), důležitost bezpečnostních doplňků	cesta do školy a ze školy pravidla chůze po silnici, reflexní prvky přecházení silnice po přechodu a mimo přechod, vnímání všemi smysly	
--	---	--

RODINA		
osvojujeme si a dodržujeme zásady slušného chování – vzájemná úcta, tolerance a solidarita	členové rodiny, postavení jedince v rodině, role jedince v rodině, mezigenerační vztahy, zvyky naší rodiny	besídka pro rodiče tématické výstavy pro rodiče
využíváme různých výtvarných technik, dramatizace, her, práce s literaturou a obrazovým materiálem	představujeme povolání našich rodičů postavení jedináček x více dětí v rodině	
ČLOVĚK A LIDÉ KOLEM NĚJ		
besedujeme, hrajeme hry, využíváme dramatizace, výtvarné techniky	stanovíme si pravidla soužití v oddělení, moje místo ve skupině dětí	
vytváříme pozitivní vzájemné klima v oddělení školní družiny	máme kamarády, národnosti lidí, jejich etnická a rasová příslušnost	
rizika setkání nebezpečných osob přes internet, falešná identita, další rizika internetu hledání vhodné míry trávení času na internetu	k cizím lidem se budeme chovat obezřetně, též přes internet	
SVÁTKY A OSLAVY		
vytváříme pozvánky na oslavu, naučíme se, jak popřejeme oslavenci	seznamujeme se jmény v kalendáři	dětský maškarní karneval oslav Dne dětí, sv. Martin, Advent, 3 králové, Valentýn,

využíváme výtvarné techniky, vyrábíme dárečky, učíme se pracovat tradičními technikami, vyprávíme si o zvycích, vyzdobíme si třídu, hernu, chodbu	adventní čas, Vánoce, Velikonoce, náš den - jak oslavujeme v rodině, jaké zvyky dodržujeme	den matek, MDŽ, Apríl, Velikonoce, Masopust, čarodějnice, další významné svátky a tradice, oslavy narozenin dětí
dodržujeme pravidla správného stolování	svátky, narozeniny	
JAK SE SPRÁVNĚ CHOVAT		
besedujeme o kouzelných slovech, využíváme dramatizace, her, literatury	pravidla chování mezi lidmi – umíme pozdravit, chováme se správně ke spolužákům, jak se budeme chovat na výstavě, v divadle, chování u stolu, při stolování	návštěva výstavy dopravní prostředky, trhy, příroda, restaurace, ulice, chování ve skupině a jednotlivce
besedujeme o chování v dopravních prostředcích, zdokonalujeme a procvičujeme chování na chodníku, na silnici, na přechodech, při nakupování	dodržujeme principy demokracie - umíme říct svůj názor, umíme naslouchat, pomáháme řešit kamarádův problém	
MY A SDĚLOVACÍ PROSTŘEDKY		
besedujeme o pokroku a civilizaci, povídáme si o pořadech v televizi a rozhlasu, doporučujeme si vhodné pořady, porovnáváme realitu s filmovým příběhem využíváme dramatizaci, výtvarné techniky kritické myšlení bezpečnost práce na internetu, Facebook, chat	diskutujeme o zhlédnutých pořadech, oblíbené internetové stránky vytváříme schopnosti vyhledávat informace co řadíme mezi média, výběr správných médií ovládání počítače, ovládání internetového prohlížeče, orientace na klávesnici rodiče ztvrdzují svým podpisem souhlas s tím, že jejich dítě bude mít na internátě přístup na internet	shlédnutí nebo poslech výchovně laděného pořadu pravidla práce s počítačem, virové nebezpečí, legálnost software
MŮJ DEN		
besedujeme o možnostech správného využívání času	dodržování a upevňování denního režimu, správné návyky	společná příprava plánů na týden v ŠD příprava pokrmů

učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu využíváme výtvarné techniky	co vše můžeme stihnout během dne- správné využívání času	
využíváme dramatizaci a hry seznamujeme se s křivkou výkonnosti člověka	kdy se nejlépe připravíme do školy	
MŮJ VOLNÝ ČAS		
připravujeme společně náměty na vycházky v různých ročních obdobích	co jsme dělali v našem volném čase	návštěva knihovny
vyhledáváme informace o možnostech trávení volného času v našem městě	plánujeme odpočinek, aktivní odpočinek	
ČAS V PŘÍRODĚ		
na pravidelných vycházkách sledujeme změny v přírodě	měření času, historie měření času	
vyhledáváme informace v měření času v dějinách lidstva (encyklopedie, internet) využíváme výtvarné techniky	orientace v kalendáři	
LIDSKÁ SPOLEČNOST A ČAS		
besedujeme o jednotlivých obdobích života člověka, pořádáme oslavu narozenin	jak se lidé mění v čase	návštěva muzea – tematická výstava vycházka do historické části města
připravíme si výstavku starých pohlednic města	jak se mění věci, budovy	
sledujeme rozdíly mezi novými stavbami a historickými využíváme výtvarné techniky vyhledáváme informace v encyklopediích a na internetu	naše město dříve a dnes	
ŘEMESLA A POVOLÁNÍ		

vyhledáváme v encyklopediích, čteme pohádky, seznamujeme se starými řemesly	stará a současná řemesla	práce v keramické dílně
hrajeme si na různá povolání, dramatizujeme práci rodičů mluvíme o rozpočtu rodiny, prestiži povolání, vhodnosti oblečení v různých povoláních	povolání rodičů a prarodičů čím budu – představa o mém povolání	
ROČNÍ OBDOBÍ		
v rámci vycházek pozorujeme změny počasí v závislosti na ročním období, využíváme encyklopedií, dětských časopisů, vyhledáváme na internetu	charakteristika jednotlivých ročních období, typické počasí a barvy ročních období příroda v jednotlivých ročních obdobích	Drakiáda, pálení čarodějnic návštěva Lipky,
využíváme různých výtvarných technik	pranostiky a roční období, zvyky a roční období	
dodržujeme pravidla chování v přírodě	sezónní sportování (bruslení, bobování, kola, koloběžky)	
PŘÍRODA KOLEM NÁS		
vycházky do přírody spojené s pozorováním okolní přírody	poznávání a určování rostlin – stromů, květin poznáváme bylinky, jejich účinky a nebezpečí práce s přírodními materiály	návštěva ZOO, botanické zahrady, výlet do Anthroposu, procházka v přírodě v areálu a v okolí školy jaké byliny a rostliny najdeme v našem okolí internetové aplikace k rozpoznávání rostlin a bylin
učíme se básničky a písničky s přírodní tematikou, dramatizace pohádek	poznávání živočichů, domácí a volně žijící zvířata	
využíváme výtvarné techniky, pracujeme s přírodními materiály	pečujeme o pokojové rostliny	
NEŽIVÁ PŘÍRODA		
využíváme encyklopedií a naučné literatury k shromažďování poznatků a hledání odpovědí	voda a vzduch v životě člověka	práce v keramické dílně

vyhledáváme na internetu pracujeme za použití různých výtvarných technik	třídíme a poznáváme nerosty	
provádíme jednoduché pokusy	vesmír a sluneční soustava pracujeme s přírodními materiály	
CHRÁNÍME SVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ		
při vycházkách do okolí školy pozorujeme čistotu a úpravu okolí (např. působení výfukových plynů)	co do přírody nepatří třídění odpadu a barvy popelnic, co vše se dá třídít?	beseda s ochráncem přírody
pomáháme při úklidu svého bydliště, okolí školy, ŠD a ŠK	sbíráme náměty, co by se dalo zlepšit v našem životním prostředí	
třídíme odpad	besedujeme o tom, jak člověk škodí nebo prospívá životnímu prostředí	
POZNÁVÁME SVÉ TĚLO		
vyhledáváme informace v encyklopediích hrajeme hry využíváme výtvarné techniky, koláže soutěžíme ve smyslových poznáváních (čich, chuť, hmat)	seznámení s lidským tělem – stavba a funkce lidské tělo – růst a vývoj nemoci a úrazy – léčba hygiena	
ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL		

<p>každodenní vycházky do přírody, soutěžní hry na hřišti a v tělocvičně</p> <p>vyprávíme si o zdravém životním stylu, otužování</p> <p>sestavujeme jídelníček</p> <p>využíváme výtvarné techniky, koláže</p>	<p>péče o zdraví – denní režim, pitný režim, pohybový režim, otužování, duševní hygiena</p> <p>zdravá výživa</p> <p>přírodní produkty</p>	<p>sportovní odpoledne</p> <p>využíváme bazén</p> <p>vycházka Anthropos, výlety</p>
<h2>HYGIENICKÉ NÁVYKY</h2>		
<p>vytváříme návyky na hygienické a sebeobslužné činnosti</p> <p>besedujeme o osobní hygieně</p> <p>dodržujeme hygienické návyky při nachlazení, rýmě</p>	<p>člověk a hygienické návyky</p> <p>pečujeme o svůj vzhled</p> <p>vliv přehnaného užívání počítače na naše zdraví (riziko obezity, únava očí, namáhání páteře...)</p>	
<h2>PREVENCE ÚRAZŮ</h2>		
<p>vycházky s dopravní tematikou – přechody pro chodce</p> <p>využíváme dramatizaci a modelové situace</p> <p>seznamujeme se se zásadami první pomoci</p>	<p>upozorňujeme na nebezpečí úrazů při hrách a sportování</p> <p>prohlubujeme zásady bezpečného chování v průběhu dne, při hrách a manipulaci s předměty</p> <p>zásady poskytování 1. pomoci</p> <p>tísňová linka</p> <p>požáry - rizika, chování</p> <p>dopravní nehody, havárie</p> <p>nebezpečí přípravků v domácnosti (čistidla, prášky, spreje...)</p>	<p>práce s metodikou „Ajaxův zápisník“</p> <p>mimořádná událost způsobená přírodními vlivy evakuace</p> <p>předvídání rizika v nebezpečí</p> <p>povídáme si o tom, co dělat v případě uštknutí hadem, epileptického záchvatu, zlomenin, krvácení, popálenin, omrzlin</p>
<h2>PREVENCE PATOLOGICKÝCH JEVŮ</h2>		
<p>využíváme výtvarné techniky, koláže</p>	<p>nebezpečné a návykové látky (alkohol, kouření, drogy)</p>	<p>beseda s Policií ČR</p>

nácvik modelových situací – učíme se odmítat	ochrana osobního bezpečí	
vytváření pozitivních vztahů k sobě a okolnímu prostředí	rizika setkání se s nebezpečnými osobami prostřednictvím internetu, možnosti vzniku závislostí na PC hrách, internetu, sociálních sítích, televizi, mobilním telefonu atd.	

HUDBA JAKO OBOHACENÍ ŽIVOTA

rozvíjíme vztah k hudbě a hudební paměť	orientace v hudebních žánrech, využití individuálních hudebních schopností při hudebních aktivitách	návštěvy zvukové knihovny vystupování na veřejnosti (Mikulášská besídka, vánoční besídka, Tmavomodrý festival) účast na besedách o hudbě
lidová píseň, umělá píseň, country, populární píseň, vážná hudba		
povídáme si o hudbě, oblíbené a neoblíbené žánry zpíváme s doprovodem hudebních nástrojů	schopnost rozlišovat druhy písní znalost hudebních osobností orientace v hudebním názvosloví	
posloucháme písně z nahrávek		

VNÍMÁME KRÁSU UMĚNÍ

seznamujeme se a používáme nejrůznější výtvarné techniky, užíváme současné výtvarné metody – počítačová grafika, fotografie, video	vyjádření osobních prožitků skrze výtvarné dílo chápání umění jako způsob poznání a prostředek komunikace. Umění a kultura se stává součástí žákovy osobnosti	výzdoba školy a internátu tématické výstavy pro rodiče
pracujeme s různým výtvarným materiálem, využíváme i odpadový materiál	kultivace projevu a utváření hierarchie hodnot	tvorba kostýmů pro etapovou hru
seznamujeme se s jednotlivými výtvarnými směry	tolerance v přístupu k různým kulturním hodnotám uvědomění si sebe samého, kreativita znalost osobností výtvarného umění a jejich děl	tvorba kostýmů čert, Mikuláš, anděl tvorba masopustních kostýmů

TANEC

<p>hrajeme si s loutkami, učíme se vyjadřovat mimikou různé role</p> <p>provádíme různé pohybové taneční kreace za doprovodu hudby</p>	<p>schopnost vyjádřit vnitřní stavy a emoce a rozlišovat hranou a reálnou situaci</p>	<p>Etapová hra</p> <p>návštěvy divadelních představení</p>
--	---	--

2.7 Žáci nadaní a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Respektujeme právo na rovný přístup ke vzdělávání, a to se odráží v našich každodenních činnostech při práci s žáky. Našimi žáky jsou žáci se zdravotním znevýhodněním, individuální přístup k nim je patrný ve všech činnostech a aktivitách, počet žáků souhlasí s počtem žáků ve třídě (tzn. je snížený).

Žáci v ŠD a ŠK jsou rozděleni do oddělení, provoz oddělení zajišťuje vychovatel a asistent pedagoga.

Škola je bezbariérová (výtah, rampy). Pro zajištění dopravy využívá škola školní mikrobús. V rámci ŠD a ŠK využíváme speciální didaktické a kompenzační pomůcky základní školy.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných/mimořádně nadaných ve ŠD a ŠK probíhá ve spolupráci se školským poradenským pracovištěm. Vychovatelé konzultují potřeby žáků s výchovným poradcem a speciálním pedagogem, zapojují jednotlivé činnosti dle potřeb žáků.

Vychovatelé s žáky plánují a realizují takové činnosti, které žáky zaujmou, naplňují jejich přání a potřeby, respektují jejich individuální zvláštnosti. Alternativní aktivity pro žáky nabízejí i možnosti rozvíjet svá nadání. U žáků, kteří vzhledem k jejich zdravotnímu znevýhodnění vyžadují alternativní formy komunikace, jsou tyto formy využívány.

2.8 Podmínky pro přijímání uchazečů, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Žák je do ŠD a ŠK přijat na základě zápisního lístku, který vyplní jeho zákonný zástupce. O přijetí žáka k činnosti ŠD a ŠK rozhoduje ředitel školy, přijetí není nárokové. Žáci jsou ve ŠD a ŠK evidováni v Deníku výchovné činnosti. Odhlásit žáka z docházky do ŠD a ŠK je možné pouze písemně nebo e-mailem.

3. Evaluace

Hodnocení činnosti ŠD a ŠK probíhá průběžně celý rok, na pravidelných poradách školy a při hospitačních činnostech. Hodnocení činnosti ŠD a ŠK je součástí výroční zprávy.

Na pravidelných poradách probíhá slovní hodnocení **vychovatelů vedoucím** vychovatelem. Ten zhodnotí uplynulý čas od poslední porady. Zhodnotí se nejen běžné a pravidelné činnosti, ale i mimořádně nastalé aktivity, situace a činnosti. Mezi příležitostné hodnocení patří finanční odměna od vedení školy. Diskusí se hodnotí jednání jednotlivých **vychovatelů mezi sebou**, včetně **sebehodnocení**. Hodnocení činnosti vychovatelů a jejich práce s žáky je možné probírat každodenně při **předávání** žáků rodičům.

Hodnocení žáků vychovateli a sebehodnocení žáků probíhá průběžně během vykonávané činnosti žákem, ale i po dokončení činnosti. Hodnocení práce žáka a jeho chování vychovatelem je motivační, vychovatelé respektují individuální zvláštnosti a možnosti žáka. Vychovatelé k formování osobnosti žáka a jeho schopností, dovedností a návyků využívají formativní, informativní a motivační hodnocení. Žáci jsou do hodnocení svých výkonů aktivně

zapojování. Při hodnocení se žáci na svém hodnocení spolupodílí v průběhu celého konání činnosti. Mimo to se využívá hodnocení slovní, ocenění, odměna, hodnocení neverbální. Hodnocení žáků je citlivě sociálně a individuálně normované. Žáci mohou kdykoli hodnotit prováděné činnosti rozhovory s vychovateli. Vychovatelé své hodnocení směrem k žákům zakládají na pozorování a rozhovorech s žáky.

4. Hygiena, bezpečnost, ochrana zdraví žáků

Všichni žáci musí být prokazatelně seznámeni s obsahem Vnitřního řádu školní družiny a školního klubu, bezpečnostními předpisy a provozními řády všech prostor a zařízení, které jsou pro činnost ŠD a ŠK využívány (včetně žáků, kteří v době poučení nebyli přítomni, stejně tak žáci, kteří byli do ŠD a ŠK přijati dodatečně).

Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při činnostech zajišťují vychovatelé na svých odděleních metodicky správným a plánovitým výběrem činností v jednotlivých zaměstnáních.

Veškeré zjištěné nedostatky vychovatelé okamžitě hlásí vedení školy.

Při úrazu žáka zváží vychovatel situaci - ošetří žáka sám, zavolá zákonné zástupce, event. lékařskou pomoc. Každý úraz zapíše do knihy úrazů a knihy sdělení. Žák je povinen okamžitě hlásit vychovateli každé zranění při činnostech.

Lékárnička pro první pomoc je přístupna k ošetření v ranních i odpoledních hodinách, telefonní čísla zákonných zástupců v případě úrazu jsou uvedena v přihláškách do ŠD a ŠK a seznamu na vychovatelně. Všichni vychovatelé byli proškoleni v základech první pomoci a jsou seznámeni se zdravotním stavem žáků (epilepsie, diety, alergie...).

V případě nutnosti nepřetržitého podávání léků v souvislosti se zdravotními obtížemi žáka dlouhodobého charakteru (alergie, epilepsie, diabetes...) lze lék žákovi podat v době pobytu ve škole pouze na základě ředitelem schválené žádosti o podávání léků. Zákonný zástupce doloží k žádosti vyjádření lékaře, který léky předepisuje. Z vyjádření musí být patrné, že podávání předepsaného léku je činností, ke které není třeba odborné kvalifikace a ke které nejsou způsobilé jen osoby se speciálním odborným vzděláním či odbornou praxí, popřípadě osoby splňující další požadavky stanovené právními předpisy k poskytování zdravotní péče.

Lék musí být předán zákonným zástupcem pověřenému pedagogickému pracovníkovi v originálním obalu s přiloženým příbalovým letáčkem a vyznačeným dávkováním, pověřený pracovník musí být rovněž obeznámen s nežádoucími účinky léku a postupem, jak se zachovat v takovém případě.

Během provozu ŠD a ŠK nevstupují z hygienických a bezpečnostních důvodů zákonní zástupci či jimi pověřené osoby do výchovných prostor školy a oddělení ŠD a ŠK. Komunikace s vychovateli probíhá přes dveřní hlásku nebo osobně.

K činnosti se žáky lze využívat pouze vybavení a zařízení, které neohrožuje zdraví přítomných.

Oddělení jsou vybavena umývadlem, osvětlením, nábytek odpovídá tvarem i rozměry příslušným věkovým kategoriím.

Úklid se provádí denně setřením na vlhko všech podlah, okenních parapetů, nábytku, krytu topných těles a klik, koberce jsou pravidelně vysávány, umyvadla, pisoárové mušle a záchody jsou umývány denně za použití prostředků s dezinfekčním účinkem, místnosti jsou pravidelně větrány okny, denně jsou vynášeny odpadky.

K prevenci sociálněpatologických jevů, projevů rasismu, šikany, diskriminace, nepřátelství nebo násilí dochází během každodenní činnosti vychovatelů s žáky.

ŠVP je zveřejněn na stránkách školy a vyvěšen na nástěnkách.